

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 2.2.2005

KOM(2005) 24 v konečnom znení

OZNÁMENIE JARNEJ EURÓPSKEJ RADE

Spoločne pracujeme na hospodárskom raste a zamestnanosti

Nový začiatok lisabonskej stratégie

Oznámenie predsedu Barrosa
po dohode s podpredsedom Verheughenom

{SEC(2005) 192}

{SEC(2005) 193}

OBSAH

Predslov	3
Hospodársky rast a zamestnanosť: Nový začiatok lisabonskej stratégie	3
Zhrnutie	7
1. Zamestnanosť a hospodársky rast v centre pozornosti	12
2. Vytváranie európskeho partnerstva pre hospodársky rast a zamestnanosť	14
3. Činnosti, ktoré prinášajú rast a pracovné miesta.....	15
3.1. Lisabonský akčný program pre Úniu a členské štáty	15
3.2. Európa: miesto príťažlivé pre investície a prácu.....	16
3.2.1. Rozšírenie a prehĺbenie jednotného trhu.....	16
3.2.2. Zabezpečenie otvorených a konkurencieschopných trhov v rámci a mimo Európy..	19
3.2.3. Zlepšenie európskej a vnútroštátnej regulácie	19
3.2.4. Rozšírenie a vylepšenie európskej infraštruktúry	20
3.3. Vedomosti a inovácie pre hospodársky rast.....	21
3.3.1. Zvýšenie a zdokonalenie investícií v oblasti výskumu a vývoja.	21
3.3.2. Uľahčenie inovácií, posilnenie informačných a komunikačných technológií a trvalo udržateľné využívanie zdrojov	23
3.3.3. Prispieť k silnej európskej priemyselnej základni	25
3.4. Vytváranie nových a kvalitnejších pracovných miest.....	26
3.4.1. Prilákať viac ľudí do zamestnania a modernizovať systémy sociálnej ochrany.....	27
3.4.2. Zvýšenie prispôsobivosti pracovníkov a podnikov a flexibility pracovných trhov ...	29
3.4.3. Investovať viac do ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelávania a prípravy.	30
3.5. Dosah na hospodársky rast a zamestnanosť	31
4. Využiť partnerstvo na dosiahnutie cieľov v oblasti hospodárskeho rastu a zamestnanosti	33

Predslov

Hospodársky rast a zamestnanosť: Nový začiatok lisabonskej stratégie

Predstavte si, čím by mohla byť Európa. Skúste sa zamyslieť nad samotnou silou rozšírenej Únie. Zamyslite sa nad jej nevyužitým potenciálom prosperity, možností a spravodlivosti pre všetkých občanov. Európa môže byť svetu vzorom hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho pokroku.

V duchu tohto realistického optimizmu pripravila nová Európska komisia politické odporúčania pre priebežné hodnotenie lisabonskej stratégie - ambiciózneho reformného programu, ktorý sa začal na Európskej rade v marci roku 2000.

Európania majú mnoho dôvodov na to, aby verili nášmu hospodárskemu potenciálu. Úspechy druhej polovice 20. storočia nám zanechali veľké dedičstvo. Po pol storočí mieru disponujeme jednou z najvyspelejších ekonomík na svete, ktorá je spojená v jedinečnej politickej Únii stabilných a demokratických členských štátov. Únia vytvorila jednotný trh, ktorý je podporený v prípade zúčastnených členov jednotnou menou, ktorá posilňuje hospodársku stabilitu a prehlbuje potenciál hospodárskej integrácie. Vytvorili sme jedinečný spoločenský model založený na účasti. Máme vysoké štandardy základného vzdelania a naša vedecká základňa má dlhodobú históriu. Európa je sídlom dynamických a inovačných spoločností, ktoré sú neobyčajne konkurencieschopné. Pri najlepšom dokazujú značnú kapacitu pre obnovu. K udržateľnému rozvoju sme sa priblížili viac ako ktorýkoľvek iný región na svete.

Dokázali sme to prostredníctvom partnerstva európskych inštitúcií, vlád a správ na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, sociálnych partnerov, občianskej spoločnosti, ktorí smerujú k dosiahnutiu spoločného cieľa.

Tento odkaz predstavuje udržateľný kredit na uskutočnenie vízie, ktorá nás spája; vízie, ktorá bola potvrdená v Ústave a ktorej cieľom je zabezpečiť „trvalo udržateľný rozvoj Európy založenej na vyváženom hospodárskom raste a cenovej stabilite, vysoko konkurencieschopnom sociálnom trhovom hospodárstve smerujúcom k úplnej zamestnanosti, spoločenskému pokroku, vysokej úrovni ochrany a zlepšeniu kvality životného prostredia”.

Počas uplynulých 50 rokov sme boli svedkami nezvyčajného pokroku, no v meniacom sa svete Európa nemôže zaháľať. Preto sa pred piatimi rokmi hlavy štátov a vlád podpísali pod ambiciózneho program zmeny. Prijali záväzok, že z Európskej únie vytvoria najdynamickejšie a najkonkurencieschopnejšie hospodárstvo založené na vedomostiach, hospodárstvo, ktoré bude schopné trvalo udržateľného rastu spojeného s kvalitatívnym a kvantitatívnym zlepšením zamestnanosti a väčšou sociálnou súdržnosťou, ako aj rešpektovaním životného prostredia.

Dnes vidíme, že z dosiahnutých výsledkov máme prinajlepšom zmiešané pocity. Napriek tomu, že existuje mnoho zo základných podmienok pre európsku renesanciu, výsledky na európskej a vnútroštátnej úrovni jednoducho nie sú dostatočné. Príčinou nie sú len komplikované hospodárske podmienky, s ktorými sa od začiatku Lisabonu potýkame, ale dôvodom je aj preťažený politický program, zlyhávajúca koordinácia a niekedy protikladné priority. Pre niektorých je to znamením, že by sme od cieľa stanoveného pred piatimi rokmi mali upustiť.

Komisia nesúhlasí. Výzvy, ktorým čelíme, sú dokonca naliehavejšie, keď sme konfrontovaní s problémom starnúcej populácie a svetovej konkurencie. Ak neposilníme svoj záväzok na splnenie týchto výziev prostredníctvom novej sily a cielenej činnosti, veľmi rýchlo bude budúcnosť nášho modelu európskej spoločnosti, našich dôchodkov a našej kvality života spochybnená .

Potreba bezodkladnej činnosti bola potvrdená správou Skupiny na vysokej úrovni, ktorej predsedal v novembri minulého roku Wim Kok. Správa definuje náročnú výzvu. Podľa Koka: *„je lisabonská stratégia dnes ešte nevyhnutnejšia, keďže sa prehĺbil rozdiel v hospodárskom raste medzi severnou Amerikou a Áziou, v čase, keď Európa musí čeliť dvojakej výzve nízkeho rastu populácie a jej starnutiu. Roky utekajú a nemáme čas zaháľať. Na dobehnutie zameškaného je potrebná lepšia implementácia”*. Tvárou v tvár tejto výzve musí Európa zvýšiť produktivitu a zamestnať viac ľudí.

Ak budeme pokračovať týmto tempom, potenciálny rast európskeho hospodárstva sa v najbližších desaťročiach zníži na polovicu a dosiahne len niečo cez 1% za rok.

Výkonnosť Európy sa začala od výkonnosti našich konkurentov v iných častiach sveta líšiť. Ich produktivita rastie rýchlejšie a viac investujú do výskumu a vývoja. My ešte len musíme zaviesť štruktúry, ktoré sú potrebné na predvídanie a lepšie riadenie zmien v našom hospodárstve a spoločnosti. Tiež potrebujeme víziu pre spoločnosť, ktorá bude integrovať ako starnúcich, tak aj mladých, najmä s vyhlídkou na rozvoj pracovnej sily, kde súčasná dynamika zatienuje dlhodobý rast a sociálnu súdržnosť.

Komisia sa snaží túto otázku riešiť predkladaním návrhov strategických cieľov Únie; *„obnovený rast je pre prosperitu nevyhnutný, je schopný priniesť plnú zamestnanosť a je základom spoločenskej spravodlivosti a príležitostí pre všetkých. Tiež je nevyhnutný pre pozíciu Európy vo svete a jej schopnosť mobilizovať zdroje, ktoré jej pomáhajú riešiť mnohé globálne problémy”*.

Potrebujeme dynamické hospodárstvo, aby sme mohli dosiahnuť významné spoločenské a environmentálne ciele. Z tohto dôvodu sa obnovená lisabonská stratégia zameriava na zamestnanosť a hospodársky rast. S týmto cieľom musíme zabezpečiť, aby:

- **sa Európa stala miestom prítiažlivým pre investície a prácu;**
- **sa vedomosti a inovácie stali tlúčim srdcom európskeho hospodárskeho rastu;**
- **sme prispôbením politík umožnili podnikom vytvárať viac a kvalitnejších pracovných miest.**

Určenie zamestnanosti a hospodárskeho rastu za prvoradý cieľ ide ruka v ruku s presadzovaním spoločenských alebo environmentálnych cieľov. Lisabonská stratégia je základnou súčasťou komplexného cieľa trvalo udržateľného rozvoja stanoveného v Zmluve, ktorým je zlepšovanie spoločenských a životných podmienok dnešnej aj budúcich generácií trvalo udržateľným spôsobom. Dosiahnutie tohto cieľa zabezpečuje lisabonská stratégia ako aj Stratégia trvalo udržateľného rozvoja. Stratégie sa vzájomne podporujú a zameriavajú sa na doplnkové činnosti, využívajú odlišné nástroje a prinášajú výsledky v rôznych časových rámcoch.

Trvalo udržateľný rozvoj, modernizácia a zdokonaľovanie európskeho spoločenského modelu je jedným z najväčších záväzkov Komisie. Nebude to však možné dosiahnuť bez väčšieho počtu pracovných miest a hospodárskeho rastu. Naša stratégia trvalo udržateľného rozvoja a sociálny program sú v procese revízie a návrhy budú predložené v priebehu nasledujúcich týždňov, ešte pred jarnou Európskou radou. Okrem toho musíme pokračovať v spolupráci s medzinárodnými partnermi pri riešení globálnej makroekonomickej nerovnováhy, keďže výhody z oživeného hospodárskeho rastu má tak Únia, ako aj naši partneri.

„Lisabon“ si preto vyžaduje urýchléné konanie a v tomto prípade to musí byť činnosť spájajúca celú Európu.

Cena za nečinnosť sa dá vyčíslieť a je príliš veľká. Množstvo vedeckých prác dokázalo, že existuje cena za „absenciu spolupráce v Európe“. Mohli by sme argumentovať číslami. No zlyhanie pri plnení lisabonských cieľov bude potrebné zaplatiť. Najlepším dôkazom je narastajúci rozdiel medzi potenciálom európskeho hospodárskeho rastu v porovnaní s inými hospodárskymi partnermi. Napriek tomu sú potenciálne zisky z väčšej a prehĺbenejšej ekonomickej integrácie v rozšírenej Európe stále obrovské.

Toto priebežné hodnotenie stanovuje spôsob, akým si Európa môže pomôcť pri riešení výzvy v oblasti zamestnanosti a hospodárskeho rastu. Prichádza s myšlienkou Partnerstva pre hospodársky rast a zamestnanosť podporenou akčným plánom Únie a národnými akčnými programami, ktoré obsahujú jasné záväzky. Je založená na troch ústredných pilieroch:

V prvom rade je potrebné **lepšie zacieliť európsku činnosť**. Musíme skoncentrovať všetko úsilie na dosiahnutie výsledkov politík, ktoré majú v praxi najväčší účinok. Je preto potrebné dodržiavať existujúce sľuby, stavať na reformách, ktoré prebiehajú v každom členskom štáte a začať s novými akciami v prípade, keď sú potrebné na udržanie cieľa. Zo strany Komisie si to vyžaduje presné stanovenie priorít, ktoré musí mať nezlomnú podporu Európskej rady a Európskeho parlamentu.

V druhom rade musíme **zmobilizovať podporu zmeny**. Vytvorenie širokej a efektívnej koncepcnej príslušnosti lisabonských cieľov je najlepší spôsob, akým sa dá zabezčiť, že sa slová zmenia na skutky. Každý, kto sa nejakým spôsobom podieľa na úspechu lisabonskej stratégie a na každej úrovni sa musí zapojiť do zavádzania týchto reforiem. Musia stať súčasťou vnútroštátnej politickej diskusie.

Na záver je to potreba **zjednodušenia a zefektívnenia lisabonskej stratégie**. Inak povedané ide o objasnenie toho, kto je poverený čím, zjednodušenie postupu podávania správ a podporu implementácie prostredníctvom lisabonských akčných programov Únie a jednotlivých štátov. Mali by existovať jediné lisabonské „usmernenia“, ktoré by ohraničovali činnosť členských štátov, podporené jednou správou na úrovni EÚ a jednou správou na vnútroštátnej úrovni, ktoré by prezentovali dosiahnutý pokrok. Zatiaženie členských štátov, ktoré existuje v podobe podávania správ by sa tak značne znížilo.

Všetko sa musí odohrávať na pozadí širších reforiem. Naša ambícia zmeniť súčasný stav musí byť doplnená nevyhnutnými zdrojmi ako na úrovni EÚ, tak aj na vnútroštátnej úrovni.

Stabilné makroekonomické podmienky sú nevyhnutné na podporu dôveryhodného úsilia o zvýšenie potenciálneho rastu a vytvárania pracovných miest. Navrhované zmeny paktu rastu a stability Európskej únie, pravidiel na úrovni EÚ, ktoré riadia vnútroštátne rozpočtové politiky,

by mali stabilizovať hospodárstvo, a zároveň zabezpečiť, aby členské štáty zohrávali významnú úlohu vo vytváraní podmienok dlhodobého hospodárskeho rastu.

Na európskej úrovni musia byť do diskusie o budúcom finančnom usporiadaní Únie, ktoré sa bude uplatňovať do roku 2013 („finančný výhľad”), zahrnuté dôsledky lisabonských cieľov a podpora lisabonských priorít v rámci budúceho rozpočtu EÚ. Musíme poskytnúť podporu a investície, ktoré moderné, na vedomostiach založené hospodárstvo potrebuje, využívať zdroje spôsobom, ktorý nám pomáha prispôbiť sa meniacim sa ekonomickým a spoločenským podmienkam a implementovať programy, ktoré poskytujú tie správne stimuly pre členské štáty, aby zamerali svoj verejný rozpočet na lisabonské ciele. Návrhy Komisie týkajúce sa finančného výhľadu odzrkadľujú tieto priority.

Ak budeme schopní zosúladiť ambície, zdroje a dobré myšlienky, ak ich budeme schopní na konci desaťročia pretaviť na trvajúcu zmenu viditeľnú v praxi a ak dokážeme podporovať lisabonskú stratégiu zmenšovaním rozdielov v investíciách v našej ekonomike a ak docielime silnejšiu súdržnosť nášho kontinentu, potom sa opäť priblížime k dosiahnutiu lisabonských cieľov.

Európa potrebuje takýto nový začiatok.

Zhrnutie

Pred piatimi rokmi začala Európska únia s ambicióznym reformným programom. Počas minulého roku Komisia preverovala dosiahnutý pokrok, čo viedlo k dôraznej diskusii na európskej a vnútroštátnej úrovni, do ktorej sa zapojili všetci, ktorí majú záujem na lisabonskom úspechu. Okrem toho Komisii pomáhala Skupina na vysokej úrovni, ktorej predsedal Wim Kok a ktorá poskytla svoju správu v novembri minulého roku. Dnes je viac menej jasné, že Európa je ďaleko od dosiahnutia potenciálu pre zmeny, ktoré ponúka lisabonská stratégia. Ani diagnóza ani liečba sa nespochybňuje, ale realita je taká, že sa v rámci stratégie veľmi nepokročilo.

Cieľom tejto správy prichádzajúcej v polovici implementácie lisabonskej stratégie je stanoviť, akým spôsobom môžeme spolupracovať na budúcnosti Európy a vrátiť lisabonskú stratégiu na správnu cestu.

Obnovená lisabonská stratégia – čo sa zmení?

Komisia navrhuje obnovenie lisabonskej stratégie prostredníctvom zamerania úsilia na dve základné úlohy, ktorými sú **produkcia silnejšieho trvalejšieho hospodárskeho rastu a vytvorenie väčšieho počtu a kvalitnejších pracovných miest**. Splnenie európskej výzvy hospodárskeho rastu a zamestnanosti je kľúčom k otvoreniu zdrojov nevyhnutných na splnenie širších hospodárskych, sociálnych a environmentálnych ambícií; splnenie týchto širších cieľov zabezpečí úspech reforiem. Stabilné makroekonomické podmienky sú rozhodujúce preto, aby to bolo možné, najmä je to uplatňovanie makroekonomických politík zameraných na stabilitu a vykonávanie stabilných rozpočtových politík.

I Zabezpečovanie dosiahnutia výsledkov

Implementácia je hlavnou úlohou lisabonskej stratégie ako na európskej, tak aj na vnútroštátnej úrovni. **Implementácia reformného programu si vyžaduje obnovené partnerstvo pre hospodársky rast a zamestnanosť.**

Pokiaľ ide o úroveň EÚ, **Komisia** bude zohrávať svoju hlavnú úlohu spočívajúcu v predkladaní iniciatív a zabezpečovaní implementácie.

V tom istom čase musia **členské štáty** implementovať dohodnuté zameškané časti lisabonských reforiem. Národné lisabonské programy by mali túto činnosť podporiť prostredníctvom stanovenia spôsobu implementácie (*pozri správu a riadenie nižšie*).

II Obnovený Lisabonský akčný program

Cieľom tejto správy nie je preformulovať lisabonskú stratégiu, ale určiť nové akcie na európskej a vnútroštátnej úrovni, ktoré prispievajú k realizácii lisabonskej vízie.

Miesto príťažlivé pre investície a prácu

- Rozšírenie a prehĺbenie vnútorného trhu
- Zlepšenie európskej a vnútroštátnej regulácie
- Zabezpečenie otvorených a konkurencieschopných trhov v rámci a mimo Európy
- Rozšírenie a zlepšenie európskej infraštruktúry

- ✓ Musíme rozšíriť a prehĺbiť vnútorný trh. Členské štáty musia zdokonaľiť **implementáciu existujúcej legislatívy EÚ**, ak je ich zámerom, aby podniky a spotrebitelia pocítili všetky výhody. V mnohých členských štátoch sú kľúčové trhy ako telekomunikačný a dopravný trh, trh s energiami otvorené len na papieri, a to ešte dlho po termíne, ku ktorému sa tieto členské štáty zaviazali otvoriť ich.
- ✓ Na **ukončenie jednotného trhu** sú stále potrebné kľúčové reformy, ktorým by sa mala venovať osobitná pozornosť, ako sú trh finančných služieb, ako aj služieb vo všeobecnosti, návrh stratégie REACH, spoločný konsolidovaný vymeriavací základ dane zo zisku právnických osôb, ako aj patent Spoločenstva.
- ✓ Situácia v oblasti regulácie sa musí zlepšiť. Komisia v marci spustí **novú iniciatívu reformy procesu regulácie**, s týmto cieľom vyzveme externých odborníkov, aby nám poradili v kvalitatívnych a metodologických oblastiach našich analýz dosahu.
- ✓ Pravidlá hospodárskej súťaže sa musia uplatňovať aktívnejšie. Zvýši sa tak dôvera spotrebiteľa. **Skúmanie bariér hospodárskej súťaže v sektorech** začne v sektore energetiky, v telekomunikačnom a finančnom sektore.
- ✓ Európske podniky potrebujú otvorené svetové trhy. Únia bude tvrdo presadzovať **prijatie a implementáciu Rozvojového programu z Dohy**, ako aj na pokrok v iných dvojstranných a regionálnych hospodárskych vzťahoch.

Vedomosti a inovácie pre hospodársky rast

- Zvýšenie a skvalitnenie investícií do výskumu a vývoja
- Podpora inovácií, posilnenie informačných a komunikačných technológií a udržateľné využívanie zdrojov
- Prispieť k silnej európskej priemyselnej základni

- ✓ Verejné orgány na všetkých úrovniach v členských štátoch musia pracovať na podpore inovácií, **čím umožnia stať sa našej vízii spoločnosti založenej na vedomostiach skutočnosťou**. Únia sa zameriava na oblasti, akými sú informačná spoločnosť, biotechnológia a eko-inovácie, čo by mohlo prispieť k dosiahnutiu tohto cieľa.
- ✓ **Verejný a súkromný sektor by mali investovať viac prostriedkov do výskumu a vývoja**. Na úrovni EÚ potrebujeme skoré prijatie **Rámcového programu pre výskum** Európskym parlamentom a Radou a **nového programu pre**

konkurencieschopnosť a inovácie. Programy budú predložené v apríli.

- ✓ Súčasťou veľkej **reformy politiky štátnej pomoci**, ktorá začne tento rok, bude aj širší priestor, ktorý dostanú členské štáty, regionálni a iní verejní partneri na podporu výskumu a inovácií, najmä činnosti, ktoré v tejto oblasti robia malé a stredné podniky v EÚ
- ✓ Najlepším spôsobom, ako zaručiť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie je šíriť vedomosti prostredníctvom **vysoko kvalitného vzdelávacieho systému**. Únia musí zabezpečiť, aby naše univerzity mohli konkurovať najlepším vo svete prostredníctvom ukončenia Európskeho priestoru vyššieho vzdelávania.

Komisia navrhne založenie „**Európskeho inštitútu technológie**“.

- ✓ Komisia posilní a podporí **inovačné centrá** vytvorené na pomoc regionálnym partnerom s cieľom spojiť najlepšie vedecké a ekonomické mozgy s inými správnymi zdrojmi, aby sa myšlienky z laboratória dostali do praxe.
- ✓ Komisia a členské štáty musia zvýšiť **presadzovanie eko-inovácií**, ktoré môžu priniesť výrazné zlepšenie kvality života, ako aj zamestnanosti a hospodárskeho rastu, napríklad v oblastiach ako je udržateľné využívanie zdrojov, klimatické zmeny a energetická účinnosť.
- ✓ Partnerstvo s priemyslom bude podporené **európskymi technologickými iniciatívami**, ktoré vychádzajú zo skúseností satelitného navigačného systému Galileo. Prvé z týchto iniciatív by sa mali začať objavovať v roku 2007, keď bude prebiehať ďalší Rámcový program výskumu.

Vytváranie nových a kvalitnejších pracovných miest

- Prilákať viac ľudí do zamestnania a modernizovať systémy sociálnej ochrany
- Zvýšenie prispôsobivosti pracovníkov a podnikov a flexibility pracovných trhov
- Investovať viac do ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelávania a prípravy

- ✓ **Sociálni partneri sú vyzvaní na to, aby rozvíjali spoločný Lisabonský akčný program** do jarnej Európskej Rady 2005, definujúc tak svoj príspevok k dosiahnutiu lisabonských cieľov.
- ✓ Členské štáty a sociálni partneri musia **zvýšiť úsilie vynaložené na posilnenie úrovne zamestnanosti**, najmä uplatňovaním aktívnych politík zamestnanosti, ktoré pomáhajú ľuďom v práci a poskytujú im podnety na to, aby v nej zotrvali; vytváraním politík aktívneho starnutia, aby tak odradili ľudí od príliš skorého odchodu z trhu práce a modernizovaním systémov sociálnej ochrany, čím neprestávajú poskytovať istotu potrebnú na pomoc ľuďom pri zvládaní zmeny.
- ✓ Budúcnosť Európy a budúcnosť lisabonskej stratégie je úzko spojená s **mladými ľuďmi**. Únia a členské štáty musia zabezpečiť, aby im navrhované reformy poskytli prvú životnú šancu a vybavili ich zručnosťami, ktoré budú potrebovať celý život.

Únia tiež musí definovať svoje priority pokiaľ ide o odpoveď na demografickú výzvu, ktorej čelíme.

- ✓ Členské štáty a sociálni partneri musia zlepšiť **prispôsobivosť pracovnej sily a podnikov, ako aj flexibilitu trhov práce** s cieľom pomôcť Európe prispôsobiť sa reštrukturalizácii a trhovým zmenám.
- ✓ Tvárou v tvár zmenšujúcej sa pracovnej sile potrebujeme **dobré vyvinutý prístup k legálnej migrácii**. Komisia predloží plán do konca roku 2005, ktorý bude vychádzať z prebiehajúcej konzultácie verejnosti.
- ✓ Európa potrebuje **viac a kvalitnejších investícií do vzdelávania a odbornej prípravy**. Ak sa zameriame na prípravu a celoživotné vzdelávanie na európskej a vnútroštátnej úrovni, bude pre ľudí jednoduchšie získavať nové pracovné miesta. Prijatie **Programu celoživotného vzdelávania** na úrovni EÚ tento rok a predloženie národných stratégií celoživotného vzdelávania členskými štátmi v roku 2006, by malo podporiť túto činnosť.
- ✓ Európa tiež potrebuje viac mobilnej pracovnej sily. Mobilite v rámci Únie pomôže skoré prijatie dočasného rámca **odborných kvalifikácií**. Komisia bude počas roku 2006 predkladať návrhy na zjednodušenie **vzájomného uznávania odborných kvalifikácií**. Členské štáty by mali urýchliť odstraňovanie všetkých obmedzení mobility pracovníkov z krajín, ktoré nedávno pristúpili k Únii.
- ✓ Regionálne a miestne orgány by mali navrhnuť projekty, prostredníctvom ktorých sa priblížime k plneniu lisabonských ambícií. **Najbližšia generácia štrukturálnych fondov** (vrátane fondov pre rozvoj vidieka) je momentálne v procese transformácie so zreteľom na spôsob, akým môžu pomôcť hospodárskemu rastu a zamestnanosti na miestnej úrovni.

III Zlepšovanie správy a riadenia lisabonskej stratégie

Správa a riadenie **lisabonskej stratégie potrebuje radikálne zlepšenie s cieľom zefektívniť a sprehľadniť stratégiu**. Zodpovednosť za jednotlivé ciele bola zamiešaná medzi Úniou a členské štáty. Stratégia je preťažená prekrývajúcimi sa a byrokratickými postupmi podávania správ a chýba privlastnenie si cieľov na politickej úrovni.

S cieľom objasniť, čo je potrebné spraviť a kto je za čo zodpovedný predloží Komisia **Lisabonský akčný program**.

Okrem toho Komisia navrhuje integrovaný prístup na **modernizáciu existujúcich Všeobecných usmernení hospodárskej politiky a zamestnanosti v rámci nového cyklu hospodárstva a zamestnanosti**. V budúcnosti bude integrovaný súbor usmernení a Lisabonský akčný program využitý s cieľom posunúť túto agendu dopredu. Usmernenia sa budú týkať makroekonomických politík, zamestnanosti a štrukturálnych reforiem. Na druhej strane sa očakáva, že členské štáty na základe širokej diskusie na vnútroštátnej úrovni príjmu Národné akčné programy hospodárskeho rastu a zamestnanosti podložené záväzkami a cieľmi.

S cieľom spojiť všetky tieto oblasti do jednej osoby, by členské štáty mali vymenovať „**pána**” alebo „**pani Lisabon**” zodpovedného za stratégiu na vládnej úrovni.

Taktiež bude zjednodušený postup podávania správ. Na úrovni EÚ bude jedna správa o lisabonskej stratégii a taktiež jedna na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa budú týkať dosiahnutého pokroku. Nový postup podávania správ poskytne mechanizmus, prostredníctvom ktorého sa Európska rada a Európsky parlament budú môcť zamerať na kľúčové politické otázky bez toho, aby boli zavalení množstvom sektorálnych správ, ktoré sú v súčasnosti súčasťou ročného cyklu.

Vďaka tomuto prístupu sa zjednoduší pre Európsku radu poskytovanie praktického usmernenia každú jar a pre Komisiu zohrávanie úlohy spočívajúcej v monitorovaní pokroku pri dosahovaní lisabonských cieľov, poskytovaní povzbudení a navrhovaní dodatočných opatrení na udržiavanie lisabonskej stratégie.

* * *

Na základe uvedeného Komisia odporúča Európskej rade, aby:

- spustila nové Partnerstvo pre hospodársky rast a zamestnanosť;
- schválila akčný program Spoločenstva a vyzvala členské štáty, aby vytvorili vlastné národné akčné programy;
- schválila nové dojednania týkajúce sa správy a riadenia Lisabonskej stratégie stanovené v tejto správe s cieľom zefektívniť implementáciu politiky na úrovni Spoločenstva a na vnútroštátnej úrovni a posilniť skutočnú diskusiu a riadne rozdelenie politickej zodpovednosti za lisabonské ciele.

1. ZAMESTNANOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST V CENTRE POZORNOSTI

Cieľom lisabonského programu bolo odblokovať potenciál Únie...

Jednotný trh, euro, nedávne rozšírenie Únie dokazujú **potenciál na dosiahnutie ambiciózných cieľov**. Únia viac než polstoročie budovala mier a prosperitu. Vysporiadala sa s meniacou sa hospodárskou, spoločenskou a politickou situáciou. Dokázala to stanovením spoločných cieľov a spoluprácou medzi Úniou, členskými štátmi, vládami a občianskou spoločnosťou, podnikmi a občanmi pri ich dosahovaní. Táto dynamika viedla k spusteniu ďalekosiahleho programu reformy v marci 2000 na lisabonskej Európskej rade. Načrtla cestu ku konkurencieschopnému a inkluzívnemu, na vedomostiach založenému hospodárstvu, ktoré ponúkne odpoveď na naliehavé výzvy, ktorým čelí náš kontinent.

...pokrok však nie je dostatočný.

Dnes vidíme, že spojenie hospodárskych podmienok, medzinárodnej neistoty, pomalého pokroku v členských štátoch s postupnou stratou zamerania spôsobilo, že lisabonská stratégia stratila kurz. Tvárou v tvár svetovej hospodárskej súťaži a starnúcej populácii, čo sú faktory ešte výraznejšie dnes, ako pred piatimi rokmi, sa výzvy, ak nič iné, stávajú naliehavejšími. Rovnaké hodnotenie poskytuje aj správa predložená Skupinou na vysokej úrovni, ktorej predsedal Wim Kok¹. Zdôraznila **nedostatočný pokrok** Európy pri dosahovaní cieľov lisabonskej stratégie. Potrebujeme obnoviť dôveru v schopnosť Európy vytvoriť podmienky na splnenie svojich cieľov. Európa môže stavať na svojej bohatej tradícii a rôznorodosti, svojom jedinečnom spoločenskom modeli a vyťažiť silu z nedávneho rozšírenia, ktoré z nej spravilo najväčší jednotný trh a najrozsiahlejší obchodný blok na svete.

Najbližším veľkým európskym projektom je hospodársky rast a zamestnanosť.

Najdôležitejším záverom Kokovej správy je, že „presadzovanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti v Európe je najbližším veľkým európskym projektom“. Komisia navrhuje, aby sa lisabonský program zameral na presadzovanie **hospodárskeho rastu a zamestnanosti** spôsobom, ktorý je plne **konzistentný s cieľom trvalo udržateľného rozvoja**. Činnosti spadajúce pod túto stratégiu by mali posilniť potenciál Únie splniť a rozvinúť environmentálne a sociálne ciele. Avšak teraz je výzvou definovať stratégiu, ktorá sa zameriava na oblasti, v ktorých Európa nedosahuje dobré výsledky (napríklad stagnujúci hospodársky rast a nedostatočné vytváranie pracovných miest).

Vyžadujesi to obnovené partnerstvo.

Stratégia sa musí plniť prostredníctvom obnoveného partnerstva medzi členskými štátmi a Úniou s plným zapojením sociálnych partnerov. Nová lisabonská agenda je nevyhnutne široká, ale obmedzené množstvo politických priorít bude ústredných pre jej úspech. Musíme sa na tieto priority sústrediť, aby sme tak zabezpečili jej úspech ako celku. Dosahovanie

¹ Správa Skupiny na vysokej úrovni pre Lisabonskú stratégiu, ktorej predsedal Wim Kok, november 2004. http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/group/index_en.html

výsledkov bude dôležité, ako aj zlepšenie existujúcich implementačných mechanizmov, ktoré je nevyhnutné. Je potrebná modernizovaná a efektívna pracovná metóda, ktorou by sa implementovala stratégia, ktorá spája Úniu a členské štáty. Aby to bolo musí zodpovednosť za lisabonské ciele prináležať všetkým zúčastneným stranám na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a teda členským štátom, európskym občanom, parlamentom, sociálnym partnerom a občianskej spoločnosti a všetkým inštitúciám Spoločenstva. Všetci by mali prispieť k vytváraniu budúcnosti Európy. Nakoniec každý bude využívať výhody budúcnosti, ktorú sa lisabonský program snaží vytvoriť. Obnovená lisabonská stratégia spočíva vo využívaní tohto potenciálu v prospech našich občanov. Je o možnosti a spoločnej vízii pokroku.

Stabilné makroekonomické podmienky sú počiatočným bodom úspechu.

Stabilné makroekonomické podmienky a politiky

Je nevyhnutné, aby stabilné makroekonomické podmienky podporovali dôveryhodné úsilie na zvýšenie potenciálneho rastu a na vytváranie pracovných miest. Najmä nepretržité presadzovanie makroekonomických politík orientovaných na stabilitu a stabilných rozpočtových politík bude rozhodujúce. Vlády musia zároveň s udržiavaním alebo presadzovaním stabilnej politiky verejných financií maximalizovať príspevok k hospodárskemu rastu a zamestnanosti.

Navrhnuté zmeny Paktu rastu a stability Európskej únie, pravidiel EÚ, ktorými sa riadia vnútroštátne rozpočtové politiky, by mali stabilizovať hospodárstvo, pričom zabezpečia, že členské štáty budú zohrávať úlohu pri vytváraní podmienok dlhotrvajúceho rastu.

Produktivita a zamestnanosť

Lisabonská stratégia kladie rovnaký dôraz na rast zamestnanosti a produktivity prostredníctvom posilnenej hospodárskej súťaže.

Väčší počet a kvalitnejších pracovných miest....

Trhom práce musí byť umožnené lepšie fungovať, aby mohli ľuďom poskytnúť stimuly k práci a podnikom k tomu, aby ich zamestnávali a aby vytvárali viac a kvalitnejších pracovných miest. Vyžaduje si to značné investície do ľudského kapitálu a väčšiu prispôbivosť pracovnej sily na inkluzívnejších trhoch práce.

... a posilnená konkurencieschopnosť prostredníctvom rastu produktivity...

Rast produktivity sa v EÚ výrazne spomalil. Obrátenie tohto trendu je najväčšou výzvou, ktorej Úniav oblasti konkurencieschopnosti čelí. Zároveň sa musíme zamerať na trvalý rast produktivity vo všetkých kľúčových sektoroch hospodárstva. Na zvýšenie produktivity sú mimoriadne dôležité zlepšovanie zručností pracovnej sily, väčšie investície a využitie informačných a komunikačných technológií v rámci hospodárstva, ako aj prostredie zdravej súťaže a lvyvážená regulácia. Preťažný zoznam lisabonských politických cieľov však zatienil dôležitosť týchto činností, ktoré môžu pomôcť rastu produktivity. V obnovennej Lisabonskej stratégii by mali odteraz byť štrukturálne reformy, vo forme takýchto politík, najdôležitejšími.

...musia ísť ruka v ruke. Rast produktivity a zvýšená zamestnanosť musia ísť ruka v ruke. Musíme sa vyhnúť rastu bez práce, ktorý v uplynulých rokoch narušal výkonnosť hospodárstva USA. Zároveň musíme zamestnať dlhodobo nezamestnaných a ľudí, ktorých zručnosti sú relatívne nízke. Môže to vplývať na rýchlosť, akou sa naša produktivita môže zvyšovať. Silný dôraz na vedomosti, vzdelanie a inovácie v obnovení lisabonskej stratégie poskytne ľuďom príležitosť stúpať po rebríku produktivity a zaručiť, že naša produktivita celkovo rýchlo vzrastie.

Otvorené medzinárodné trhy sú dôležité... **Otvorenie medzinárodných trhov** a silný rast novoinustrializovaných hospodárstiev bude značným prínosom pre hospodársky rast a zamestnanosť. Stane sa to však len vtedy, ak budeme schopní zabezpečiť hlbší a rýchlejší proces štrukturálneho prispôsobenia sa nášho hospodárstva pokiaľ ide o prerozdelenie zdrojov do sektorov, v ktorých má Európa porovnateľnú výhodu. Uľahčenie zmeny konkurencieschopnejším sektorom a kvalitnejšie pracovné miesta sú preto rozhodujúce pre úspech obnovení lisabonskej stratégie.

Zodpovednosť sa musí rozdeliť medzi Úniou a členské štáty.. V tomto kontexte je presadzovanie politického programu závislé od činnosti ako na európskej, tak aj na vnútroštátnej úrovni. Kľúčom k úspechu je rozdelenie zodpovednosti a príslušnosti. A preto je partnerstvo nevyhnutné.

2. VYTVARANIE EURÓPSKEHO PARTNERSTVA PRE HOSPODÁRSKY RAST A ZAMESTNANOSŤ

Hospodársky rast a zamestnanosť – prvý príklad Partnerstva pre európsku obnovu. Komisia len nedávno navrhla vytvorenie partnerstva pre európsku obnovu². Ambícia, ktorá bola začlenená do strategického programu 2005-2009, sa snaží umožniť členským štátom, Európskej únii a sociálnym partnerom spolupracovať na dosiahnutí rovnakého cieľa. Hospodársky rast a zamestnanosť, ako už bolo uvedené, by mali byť hnacou silou tohto nového partnerstva. Množstvo vkladov jasne dokazuje skutočné odhodlanie podieľať sa na tejto obnovení ambícii.

Aby sa nám podarilo uspieť, Lisabon sa musí posunúť dopredu prostredníctvom... *Komisia teda vyzýva marcovú Európsku radu, aby znovu spustila lisabonskú stratégiu prostredníctvom Európskeho partnerstva pre hospodársky rast a zamestnanosť. Jediným cieľom partnerstva bude uľahčovať a urýchl'ovať implementáciu reforiem potrebných pre hospodársky rast a zamestnanosť.*

S cieľom dosiahnuť konkrétne a rýchle výsledky je potrebné priniesť skutočnú pridanú hodnotu:

...mobilizovania **Priviesť rôzne zúčastnené strany k spolupráci.** Mobilizácia a spoločné

² KOM(2005)12, Strategické ciele 2005-2009. Európa 2010 : partnerstvo pre európsku obnovu – Prosperita, solidarita a bezpečnosť.

podpory... úsilie sú základnými kameňmi partnerstva. Výzvy sú spoločné a týkajú sa nášho modelu rozvoja. Musíme im čeliť spoločne, keďže konanie jednotlivca je nevyhnutné pre úspech všetkých. Rozsah výziev je obrovský a naše hospodárstva sú tak vzájomne prepojené, že nie je možné, aby takejto výzve čelil členský štát sám.

...rozšírenia zodpovednosti... **Zabezpečiť, aby sa zúčastnené strany stotožnili s cieľmi a reformami.** lisabonská stratégia nedostatočne zapojila kľúčové zúčastnené strany do implementácie, najmä na vnútroštátnej úrovni (napríklad národné a regionálne parlamenty, sociálni partneri, občianska spoločnosť). Mobilizácia sa nemôže uskutočniť bez toho, aby sa zúčastnené strany cítili dotknuté navrhovanými politikami, zodpovedné a zahrnuté do rozhodovacieho procesu a implementácie. Členské štáty by mali preto byť vyzvané, aby na základe širokej diskusie vytvorili jediný národný akčný program a aby predložili jednu vnútroštátnu správu o lisabonskej stratégii (pozri bod 4).

...a posilnenia priorit. **Zamerat'** úsilie na prioritné a viditeľné ciele podporené konkrétnou činnosťou vedúcou k zlepšeniu hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Pre úspech lisabonskej stratégie je nevyhnutné určiť jasné priority a konkrétne činnosti, pomocou ktorých bude možné zmobilizovať a určiť zodpovednosť jednotlivých zúčastnených strán.

Aby toto partnerstvo prinieslo výsledky je potrebné, aby sa na vnútroštátnej úrovni naň plne zaviazal každý z partnerov.

3. ČINNOSTI, KTORÉ PRINÁŠAJÚ RAST A PRACOVNÉ MIESTA

3.1. Lisabonský akčný program pre Úniu a členské štáty

Tri hlavné oblasti... Stredobodom navrhovaného partnerstva pre hospodársky rast a zamestnanosť je **Lisabonský akčný program**. Stanovuje priority, ktoré pomôžu Únii a jej členským štátom zvýšiť produktivitu a vytvoriť viac a kvalitnejších pracovných miest. Týka sa činnosti v troch hlavných oblastiach:

Európa: miesto prítiahlivé pre investície a prácu,

Vedomosti a inovácie pre hospodársky rast,

Vytváranie nových a kvalitných pracovných miest.

...zjednodušia prístup... Program poskytuje lepšie zameranie na obnovenú lisabonskú stratégiu. Poskytuje jasnejší prehľad priorit. Je odozvou na kritiku, že lisabonská stratégia má priveľa priorit a bola príliš komplexná na to, aby ľudia pochopili, o čom Lisabon skutočne je.

...stanoviac kto, robí čo a kedy a ako bude posúdený dosiahnutý Lisabonský akčný program, ktorý vychádza zo skúsenosti programu pre vnútorný trh, vymedzuje zodpovednosti, stanovuje termíny a meria pokrok. Najmä však jasne rozlišuje medzi činnosťami členských štátov a činnosťami na úrovni Európskej únie. V tejto kapitole sú predstavené najdôležitejšie z

pokrok..

činností.

Všetky institúcie EÚ majú svoju úlohu.

Pokiaľ ide o úroveň EÚ, Komisia bude zohrávať svoju ústrednú úlohu spočívajúcu v predkladaní iniciatív a zabezpečovaní implementácie. Komisia pritom bude úzko spolupracovať s Parlamentom a s Radou, a tiež bude vychádzať z posudkov iných inštitúcií EÚ, akými sú Európsky hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov alebo, vo finančnej oblasti, Európska investičná banka.

Členské štáty musia urobiť jasné záväzky.

Pokiaľ ide o vnútroštátnu úroveň, Komisia bude prostredníctvom porovnávania dosiahnutého so stanovenými cieľmi, finančnej podpory, presadzovania sociálneho dialógu alebo zavádzania najlepšej praxe uľahčovať činnosť členským štátom. Ale úspech v praxi je miesto, kde v prvej fáze lisabonská stratégia zlyhala. Je to dôvod prečo Komisia stanovuje, kde sa od členských štátov, so zreteľom na ich osobitnú situáciu, očakáva, že sa pevne zaviazú v rámci svojich národných akčných programov. Tieto by sa mali vzťahovať na konkrétne opatrenia, vrátane časových rozvrhov a ukazovateľov pokroku. Komisia bude pokračovať v monitorovaní a hodnotení dosiahnutého pokroku využívajúc novú metódu predkladania správ a koordinácie uvedenú nižšie.

3.2. Európa: miesto prít'azlivé pre investície a prácu

Oživenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti vyžaduje, aby Európa bola atraktívnejším miestom pre investície a prácu. Európska únia a členské štáty musia svoje činnosti sústrediť na kľúčové nástroje.

Malé a stredné podniky potrebujú lepšie podmienky.

Činnosť v tomto smere je **dôležitá najmä pre európske malé a stredné podniky (MSP)**, ktoré predstavujú 99% všetkých podnikov a dve tretiny pracovných miest. Európa stráca príležitosti najmä preto, že tomu, kto sa chce stať podnikateľom sa kladie príliš veľa prekážok. Podpora podnikateľskej iniciatívy znamená presadzovanie viac podnikateľských postojov. Je potrebné preveriť rovnováhu medzi rizikom a ziskom spojeným s podnikaním. Stigma neúspechu komplikuje nový začiatok a dokonca mnohých úplne od podnikateľských zámerov odradí. Nakoniec napriek pokroku dosiahnutému za prvých päť rokov trvania lisabonskej stratégie nie je v Európe stále dostatok rizikového kapitálu, ktorý by bol k dispozícii na začatie mladého inovačného podnikania a existujúce daňové pravidlá odrádzajú od zadržiavania ziskov s cieľom vybudovať kapitál.

3.2.1. Rozšírenie a prehĺbenie jednotného trhu

Musíme rozšíriť a prehĺbiť jednotný trh..

Dobudovanie jednotného trhu, najmä v oblasti služieb, regulovaných profesií, energetiky, dopravy, verejného obstarávania a finančných služieb je stále kľúčovou úlohou. Poskytovanie vysoko kvalitných služieb všeobecného charakteru všetkým občanom za prijateľné ceny je nevyhnutné. Dôležitosť zdravého a otvoreného sektoru služieb pre hospodársky rast a zamestnanosť v európskom hospodárstve vzrastá. V sektore služieb boli v EÚ v období 1997-2002 vytvorené takmer všetky nové pracovné miesta. Služby dnes dosahujú 70% pridanej hodnoty EÚ. Uvoľnenie poskytovania služieb bude stimulovať

hospodársky rast a vytvárať pracovné miesta. V prípade, ak by bol sektor služieb uvoľnený, počet pracovných miest by sa mohol zvýšiť o 600 000.

Tieto oblasti môžu priniesť skutočný hospodársky rast a zamestnanosť a sú bezprostredne dôležité pre spotrebiteľov. V mnohých z týchto oblastí už bola v rámci lisabonskej stratégie prijatá legislatíva, ale členské štáty sklamlí očakávania podnikov a občanov tým, že sa zastavili pred implemetáciou a uplatňovaním.

*...podporiť
investície a
inovácie....*

Odstránenie zostávajúcich bariér vytvorí nové možnosti pre účastníkov trhu a hospodárska súťaž, ktorá z toho vyplynie, podporí investície a inovácie. V kontexte stagnujúceho vnútorného trhu EÚ s tovarom a pozastavenej cenovej konvergenie je to ešte dôležitejšie.

*Služby
všeobecného
hospodárskeho
záujmu*

Verejné služby zohrávajú ústrednú úlohu v rámci efektívneho a dynamického jednotného trhu. V máji 2004 uverejnila Komisia Bielu knihu, ktorou stanovila zásady podporujúce politiky EÚ v oblasti služieb všeobecného záujmu a určila kľúčové problémy napr. vzťah s vnútorným trhom, hospodárska súťaž a pravidlá štátnej pomoci a výber práv poskytovateľa služby a spotrebiteľa. Komisia sa k tejto otázke vráti koncom roku 2005.

*...umožniť
vnútroštátnym
správam zohrávať
ústrednú úlohu.*

Na záver by členské štáty mali zabezpečiť, aby bol ich vlastný zákonodarný systém lepšie zladený s Európskou úniou. Je rozhodujúce zabezpečiť a tam, kde je to potrebné zlepšiť úlohu vnútroštátnych správ v poskytovaní správnych trhových podmienok (napr. väčšie využívanie online služieb (e-government), vysporiadanie sa s korupciou a podvodmi). Okrem toho sa môže veľa urobiť v oblasti zdaňovania, aby jednotný trh lepšie fungoval a aby sa zredukovali existujúce bariéry a administratívna záťaž podnikateľov.

LEGISLATÍVA JEDNOTNÉHO TRHU

Akčný plán pre finančné služby bol jedným zo skutočných úspechov prvej fázy lisabonskej stratégie: legislatívne opatrenia boli včas uskutočnené, európske inštitúcie dobre spolupracovali a našli sa inovačné riešenia na doladenie ambiciózneho nového rámca. Teraz ide o to, aby sa zabezpečilo, že pravidlá sa v Únii konzistentne uplatňujú. Zároveň by sa v nasledujúcich rokoch mali riešiť „pozostatky“ z Akčného plánu pre finančné služby. K činnosti sa pristúpi len v prípade, že široká diskusia so zainteresovanými stranami a hodnotenie dosahu dokážu jasnú pridanú hodnotu.

S cieľom dohodnúť sa na **smernici o službách** a zabezpečiť rýchle a hladké prijatie tohto dôležitého návrhu, bude Komisia aktívne a konštruktívne spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou a inými zúčastnenými stranami, aby bol tento akt prijatý v prvom čítaní Parlamentu. Zameriame sa najmä na oblasti, akými sú fungovanie ustanovení o krajine pôvodu a potenciálneho dosahu na určité sektory.

Pokiaľ ide o **smernicu o stratégii REACH**, Komisia zdôrazňuje potrebu dohodnúť sa na rozhodnutí, ktoré bude konzistentné s lisabonskými cieľmi týkajúcimi sa konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a podporovania inovácií a prostredníctvom ktorých bude dosiahnuté zjavné zlepšenie zdravia a životného prostredia európskych občanov. Komisia prejavila ochotu plne spolupracovať s Parlamentom a radou pri hľadaní pragmatických riešení kľúčových otázok, ktoré sa vynorili po preskúmaní stratégie REACH s cieľom zlepšiť jej fungovanie.

S cieľom prekonať prekážky spôsobené 25 rôznymi súbormi pravidiel, ktoré sa týkajú spôsobu zdaňovania príjmov právnických osôb v prípade, že pôsobia vo viacerých členských štátoch, Komisia pokračuje v činnosti so zámerom dohodnúť sa na **spoločnom konsolidovanom vymeriavacom základe dane** a jeho implementácii. Zníži to zjavné zaťaženie spôsobené podnikaním v rôznych krajinách, pričom bude členským štátom ponechaná sloboda v určovaní miery dane z príjmu právnických osôb.

Patent Spoločenstva sa stal symbolom záväzku Únie k hospodárstvu založenom na vedomostiach. Patent je dôležitým návrhom a musí sa rýchlo postupovať k uskutočniteľnému riešeniu, ktoré podporí inovácie.

3.2.2. Zabezpečenie otvorených a konkurencieschopných trhov v rámci a mimo Európy

Hospodárska súťaž je kľúčovo dôležitá.

Hospodárska súťaž je zásadne dôležitá pre celé partnerstvo pre hospodársky rast a zamestnanosť. **Politika hospodárskej súťaže EÚ zohrávala kľúčovú úlohu vo formovaní európskych konkurenčných trhov**, ktoré prispeli k zvýšeniu produktivity. Takýmto smerom budeme pokračovať v rozšírenej Európe, najmä prostredníctvom aktívneho uplatňovania a reformy štátnej pomoci týkajúcej sa inovácií, vedy a výskumu a rizikového kapitálu. Komisia bude preto pokračovať v politikách hospodárskej súťaže, ktoré tiež pomôžu pri definovaní regulačných a iných bariér hospodárskej súťaže. S cieľom zistiť základné dôvody, prečo trhy v dotknutých sektoroch plne nefungujú, budú tieto **kľúčové sektory**, akými sú finančné služby a energetika, **preskúmané**.

Členské štáty musia znížiť a presmerovať štátnu pomoc.

Členské štáty musia znížiť a presmerovať štátnu pomoc tak, aby riešili zlyhania trhu v sektoroch s vysokým potenciálom hospodárskeho rastu a aby stimulovali inovácie. Tieto iniciatívy by sa mali jasne zamerať na potreby a zaťaženia malých a stredných podnikov. Komisia začne s veľkou dôkladnou reformou pravidiel štátnej pomoci počas roka (kapitola 3.3.1).

Európska podnikateľská sféra tiež potrebuje otvoriť globálne trhy.

Európske spoločnosti čelia stále väčšiemu množstvu medzinárodných výziev a obchodná politika EÚ potrebuje zabezpečiť, že budú mať prístup k tretím trhom a súťažiť na spravodlivom základe s jasnými pravidlami. V konečnom dôsledku otvorené trhy sú ako v Európe, tak aj vo svete rozhodujúcimi pri produkovani vyššej miery rastu.

HOSPODÁRSKY RAST A ZAMESTNANOSŤ: GLOBÁLNA DIMENZIA

Dokončenie ambicióznej dohody z kola rokovaní v Doha preto zostáva základným cieľom. Toto úsilie by malo byť doplnené dvojstrannými a regionálnymi Dohodami o voľnom obchode vrátane dohody s Mercosurom a Golfskou radou pre spoluprácu.

Mali by sme dospieť k novej oživenej regulačnej a správnej konvergencii na medzinárodnej úrovni, najmä v transatlantických obchodných vzťahoch. Zabezpečenie, že normy sa konvergujú v čo najširšom merítku na medzinárodnej úrovni, či už je to s našimi najväčšími obchodnými partnermi, akým sú USA alebo s rýchlo rastúcimi trhmi v Ázii, akým je Čína, India a s ostatnými krajinami, ktoré susedia s EÚ, je potenciál pre markantné cenové zníženia a rast produktivity. Komisia bude aktívne presadzovať túto agendu.

3.2.3. Zlepšenie európskej a vnútroštátnej regulácie

Správny regulačný rámec pomáha podnikom a získava dôveru spotrebiteľa.

Znižovanie zbytočných nákladov, odstraňovanie prekážok prispôsobivosti, inovácie a viac konkurencie a právnych noriem pozitívne zameraných na zamestnanosť pomôže vytvoriť podmienky pomáhajúce hospodárskemu rastu a zvýšenej produktivite. Zahŕňa to opatrenia, akými sú zjednodušenia, dobre vyformovaná legislatíva a úsilie zredukovať zaťaženie správnymi nákladmi.

Správny regulačný rámec tiež posilní dôveru spotrebiteľa a pomôže prispieť k hospodárskemu rastu. Regulačné zaťaženie neúmerne ovplyvňuje malé a stredné podniky, ktoré obvyčajne majú obmedzené zdroje na to, aby boli schopné zvládnuť administratívu, ktorú takéto pravidlá väčšinou so sebou prinášajú.

*Musíme odstrániť
zbytočné
zaťaženia.*

Nový prístup k regulácii by mal smerovať k odstráneniu zaťaženia a odstrániť opatrenia nepotrebné na dosiahnutie základných cieľov politiky. Lepšia regulácia by mala byť základným kameňom rozhodovacieho procesu na všetkých úrovniach Únie.

LEPŠIA REGULÁCIA

Lepšia regulácia má veľký pozitívny vplyv na rámcové podmienky hospodárskeho rastu, zamestnanosti a produktivity prostredníctvom zlepšovania kvality legislatívy, čím sa vytvárajú správne stimuly pre podnikanie, zníženie nepotrebných nákladov a odstránenie prekážok prispôsobivosti a inovácie.

Členské štáty by mali dbať na vlastné iniciatívy vedúce k lepšej regulácii, najmä pokiaľ ide o sektory, v ktorých rast produktivity v Európe zaostáva, je to napríklad sektor služieb.

Komisia bude ambiciózne presadzovať plnenie tohto cieľa a začne s veľkou novou iniciatívou pred jarnou Radou, ktorá obsahuje:

- hodnotenie účinku nových legislatívnych/politických návrhov o konkurencieschopnosti prostredníctvom nástroja hodnotenia dosahu;
- využívanie externého posudku s cieľom poradiť, pokiaľ ide o kvalitu a metodológiu, akým spôsobom vypracúvať hodnotenia dosahu;
- kumulované zaťaženie právnymi predpismi, ťažký prístup na trh a nedostatočný konkurenčný tlak môžu brániť inováciám v sektoroch, ktoré majú vysokých potenciál rastu. Komisia preto vypracuje sériu sektorálnych posudkov s cieľom určiť rast a inovácie odstraňovaním prekážok v kľúčových sektoroch. Osobitná pozornosť bude venovaná zaťaženiu malých a stredných podnikov.

3.2.4. Rozšírenie a vylepšenie európskej infraštruktúry

*Moderná
infraštruktúra
a uľahčuje
obchody
a mobilitu.*

Jednotný trh musí byť vybavený **modernou infraštruktúrou**, aby sa uľahčili obchody a mobilita. Pokrok v tejto oblasti bol taký pomalý, že to vyvoláva sklamanie a v súčasnosti je potrebné tento stav zmeniť. **Moderná infraštruktúra je dôležitým faktorom konkurencieschopnosti, ktorý zohráva úlohu v mnohých podnikových rozhodnutiach** a ktorý zvyšuje atraktivitu lokality z ekonomického i sociálneho hľadiska. Zabezpečuje mobilitu ľudí, tovarov a služieb v

rámci celej Únie. Okrem toho investície do infraštruktúry v nových členských štátoch posilnia hospodársky rast a povedú k väčšej konvergencii z ekonomického, sociálneho a environmentálneho hľadiska. Keďže infraštruktúra má dlhodobý charakter, rozhodnutia by mali výrazne prispieť k trvalej udržateľnosti. Regulárny a účinný systém poplatkov za infraštruktúru by mal takisto prispieť k tomuto cieľu.

Otvorenie hospodárskej súťaže v energetickom sektore a v sektore sieťových odvetví sa musí zaviesť v plnom rozsahu.

Okrem toho sa musí zabezpečiť, že sa už predtým schválené otvorenie hospodárskej súťaže v sektoroch, ako sú energetika a sieťové odvetvia, bude v týchto sektoroch implementovať v celom rozsahu. Tieto opatrenia ponúkajú veľkú službu, vďaka ktorej sa zabezpečí, že priemysel ako aj spotrebitelia budú využívať infraštruktúru tým najlepším spôsobom a budú môcť užívať výhody vyplývajúce z nízkych cien, väčšieho výberu a záruky vyššej kvality služieb všeobecného záujmu pre všetkých občanov bez ohľadu na ich polohu.

EURÓPSKE INFRAŠTRUKTÚRY

Moderné dopravné a energetické infraštruktúry na území celej Európskej únie sú nevyhnutnou podmienkou využívania výhod vyplývajúcich z obnovennej lisabonskej stratégie. Členské štáty musia začať pracovať na **45 „quick start“ cezhraničných projektoch** v oblasti dopravy a energetiky, na plnenie ktorých sa zaviazali. Európsku koordináciu založenú na princípe „projekt za projektom“ by mali dopĺňať jasné záväzky zo strany členských štátov zúčastnených na spustení procesu plánovania a financovania. Členské štáty by mali informovať o pokrokoch dosiahnutých v rámci národných akčných programov.

3.3. Vedomosti a inovácie pre hospodársky rast

Vedomosti vedú k rastu produktivity.

Vo vyspelých ekonomikách, akú má EÚ, sú vedomosti, výskum a vývoj, inovácia a vzdelávanie kľúčom k rastu produktivity. Vedomosti sú rozhodujúcim faktorom, ktorý môže Európe zabezpečiť konkurencieschopnosť všade vo svete, kde ostatní konkurujú iba lacnou pracovnou silou alebo primárnymi zdrojmi.

3.3.1. Zvýšenie a zdokonalenie investícií v oblasti výskumu a vývoja.

Musíme vyplniť medzery EÚ v oblasti výskumu a vývoja.

EÚ investuje približne o tretinu menej do výskumu a vývoja ako USA. Poddimenzované investície súkromného sektora do výskumu a vývoja a IKT sú zodpovedné za 80% tohto rozdielu. EÚ bežne vydáva na výskum a vývoj iba 2% z DPH, čo je iba o čosi viac ako na začiatku lisabonskej stratégie. V oblasti **výdavkov na výskum a vývoj** by sme sa mali snažiť o rýchlejšie dosiahnutie cieľového percenta EÚ, t.j. 3% z DPH. Vyžaduje si to väčšie a efektívnejšie verejné výdavky, lepšie rámcové podmienky, silnejšie stimuly vysielané spoločnostiam, aby sa angažovali v inovácii a vo výskume a vývoji, ako aj väčší počet dobre vyškolených a motivovaných výskumníkov.

DOSIAHNUTIE CIEĽA – 3% Z HDP NA VÝSKUM A VÝVOJ

Pokrok smerom k dosiahnutiu lisabonského cieľa v oblasti výdavkov EÚ na výskum a vývoj (3% z DPH do roku 2010) je vo veľkej miere v rukách členských štátov. Členské štáty by mali vo svojich národných lisabonských programoch objasniť, aké kroky nás privedú k dosiahnutiu tohto cieľa. Mobilizácia väčších investícií v súkromnom sektore je kľúčová a členské štáty by mali plne využívať možnosti, ktoré im ponúka nový rámec štátnej pomoci.

Ďalším kľúčovým stavebným prvkom by mal byť koordinovaný európsky prístup v zlepšovaní **daňových podmienok v oblasti výskumu a vývoja**. Tento mimoriadne dôležitý faktor povzbudzuje súkromný sektor, aby viac investoval do výskumu a vývoja v iných krajinách. Bude to dôležité predovšetkým pre špičkový technologický rast malých a stredných podnikov v celej Európe.

Siedmy rámcový program na úrovni Spoločenstva sa bude zameriavať najmä na zvyšovanie našej priemyselnej konkurencieschopnosti v kľúčových oblastiach technológie, a to zjednocovaním a posilňovaním úsilia v celej Európe a podnecovaním investícií v súkromnom sektore. Nový rámcový program sa sústreďí aj na špičkovú kvalitu výskumu prostredníctvom **Európskej výskumnej rady** zloženej z nezávislých vedcov svetového formátu, ktorí budú vyberať výskumné projekty a programy na základe ich vedeckej výnimočnosti.

REVÍZIA RÁMCA ŠTÁTNEJ POMOCI NA VÝSKUM A VÝVOJ A INOVÁCIU

V rámci celkovej reformy pravidiel štátnej pomoci sa **existujúci rámec štátnej pomoci na výskum a vývoj podrobí revízii** s cieľom uľahčiť prístup k finančnej podpore a rizikovému kapitálu, ako aj k verejným finančným prostriedkom na výskum a vývoj a inováciu. Komisia predloží oznámenie o budúcnosti politiky štátnej pomoci do leta 2005. Poskytovanie finančnej pomoci na výskum je potrebné uľahčiť, a to najmä pre mladé a inovačné spoločnosti. Obmedzený prístup k finančným prostriedkom je dnes najväčšou prekážkou inovácie. Pomoc z verejných prostriedkov by mala byť poskytnutá vtedy, keď je jej efekt pre spoločnosť výrazne pozitívny, ale zároveň sa musí zabezpečiť, že nedôjde k narušeniu podmienok hospodárskej súťaže.

3.3.2. Uľahčenie inovácií, posilnenie informačných a komunikačných technológií a trvalo udržateľné využívanie zdrojov

Univerzity
zohrávajú
kľúčovú úlohu
pri vytváraní a
šírení
vedomostí.

Je potrebné zvýšiť pridanú hodnotu univerzít pri vytváraní a šírení vedomostí v celej Európe. Komisia predloží svoje návrhy, akým spôsobom by sa mal zvyšovať ich potenciál a kvalita v oblasti výskumu, tak aby boli atraktívnejšie a vybudovali si čo najlepšie vzťahy s priemyselným sektorom. Komisia navrhne aj usmernenia na vylepšenie výskumnej spolupráce a transferu technológií do priemyselného sektora. Bude sa venovať otázke, ako umožniť európskym univerzitám súťažiť na medzinárodnej úrovni. Pokiaľ ide o súčasné prístupy v oblasti financovania, riadenia a kvality, z mnohých aspektov už nezodpovedajú aktuálnemu všeobecnému trhu akademikov, študentov a samotných vedomostí.

Investície EÚ by
taktiež mali
zohrať svoju
úlohu.

S cieľom dosiahnuť väčšiu súčinnosť medzi výskumom a štrukturálnymi a kohéznymi fondmi by sme mali viac investovať do zariadení na výskum a inovácie, ktoré by umožnili viacerým regiónom ich účasť na výskumných aktivitách na úrovni EÚ.

INOVAČNÉ CENTRÁ

Na regionálnej a miestnej úrovni by sme sa mali viac sústrediť na zakladanie inovačných centier, **ktoré by spájali malé a stredné podniky pôsobiace v oblasti špičkovej technológie, univerzity, príslušný súkromný sektor a finančnú pomoc.** Členské štáty by mali využívať možnosti, ktoré ponúkajú regionálne a sociálne fondy EÚ určené na podporu regionálnych inovačných stratégií. Tie majú kľúčový význam pre prevádzku nových „špičkových centier“, ktoré presadzujeme v našich výskumných programoch s cieľom získať z laboratórií viac nápadov a nasmerovať ich do priemyselného sektora. Tento proces sa uľahčí, ak sa posilní prepojenie medzi regionálnymi fondmi, rámcovým programom výskumu a novým programom konkurencieschopnosti a inovácie.

Lisabonské národné akčné programy by mali poskytovať akúsi „cestnú mapu“ zobrazujúcu zakladanie nových a rozvoj existujúcich inovačných centier.

Hľadanie nových poznatkov bolo odjakživa európskou prioritou. Pomáha nám definovať identitu a hodnoty a je hybnou silou našej budúcej konkurencieschopnosti. S cieľom posilniť poznanie, ktorému sme sa zaviazali a ktoré je hlavným kľúčom hospodárskeho rastu, Komisia navrhuje, aby sa vytvoril **„Európsky inštitút technológie“**, ktorý by združoval „najlepšie mozgy“ a spoločnosti z celého sveta. Komisia bude aktívne skúmať spolu s členskými štátmi a súkromnými a verejnými subjektami, ako čo najlepšie zhmotniť túto myšlienku.

*Investície do
nových
technológií...*

Inovácia je výrazne poznačená politikou hospodárskej súťaže, daňovou politikou ako aj rýchlosťou, akou nastupujú nové technológie a to najmä v kontexte rýchlo sa meniacej technológie.

*...sú nevyhnutné na
zvýšenie
produktivity....*

Naša schopnosť inovácie úzko súvisí so zvýšením **investícií a používania nových technológií, najmä informačných a komunikačných technológií (IKT)** v súkromnom a verejnom sektore. Informačné a komunikačné technológie sú základným kameňom ekonomiky založenej na vedomostiach a majú približne polovičný podiel na raste produktivity v moderných ekonomikách. Investície do IKT boli však v Európe menej významné a pomalšie ako v Spojených štátoch amerických, najmä v oblasti služieb napríklad dopravy, maloobchodu alebo finančných služieb.

zatiaľ čo...

*i2010: Európska
informačná
spoločnosť môže
stimulovať
používanie IKT*

I keď najväčšia zodpovednosť pri zostavovaní investičných programov spočíva vždy na podnikoch a na verejných správach, Európa taktiež podáva pomocnú ruku. Nová iniciatíva **i2010: Európska informačná spoločnosť** bude stimulovať rozvíjanie IKT a pokračovať v programe eEurope posilnenom lisabonskou agendou. Je potrebné podporovať prehľadné, stabilné a konkurencieschopné prostredie v oblasti elektronickej komunikácie a elektronických služieb, zintenzívnenie výskumu a inovácií v oblasti IKT a podporovať informačnú spoločnosť, ktorá zlepši sociálne začlenenie a kvalitu života.

*Musíme sa takisto
zaoberať
problematikou
zdrojov a životného
prostredia...*

Dlhodobý úspech Únie závisí od toho, ako bude čeliť výzvam týkajúcim sa **zdrojov a životného prostredia**. Ak sa tieto výzvy, ktoré sú dôležitou súčasťou trvalo udržateľného rozvoja, nevezmú do úvahy, môžu v budúcnosti ohroziť rast. Mnohé oblasti vo svete zaznamenali na rozdiel od Európy veľmi rýchly hospodársky rast spojený s rýchlym nárastom populácie. Európa musí čeliť tomuto problému a ako prvá prijať trvalo udržateľné modely výroby a spotreby.

*...riešením je eko-
inovácia.*

Zlepšenie výkonnosti daných zdrojov, inovácie, rast produktivity môžu takisto, okrem iného, významne prispieť k zabezpečeniu ekonomického rastu, šetrnejšiemu k životnému prostrediu. Z tohto dôvodu je potrebné obzvlášť podporovať eko-inovácie, najmä v oblasti dopravy a energie.

EKO-INOVÁCIA

Komisia sa bude snažiť o intenzívnejšie využívanie ekotechnológií. Takisto prijme opatrenia zamerané na podporu prístupov a technológií umožňujúcich uskutočniť EÚ štrukturálne zmeny potrebné na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, napríklad v oblasti využívania udržateľných zdrojov, klimatických zmien a energetickej výkonnosti. Tieto opatrenia sú potrebné nielen v rámci Európskej únie, ale aj na zabezpečenie dopytu svetových, rýchlo sa rozvíjajúcich trhov. Ekotechnológie a energetická efektívnosť predstavujú dôležitý potenciál pre ekonomiku, životné prostredie a zamestnanosť.

Toto úsilie podporí výskum ekotechnológií, ako aj vývoj a používanie technológií s nízkou emisiou uhlíka, a to prostredníctvom zlepšenia výskumu a technológie, vrátane väčších investícií zo súkromného sektora a z Európskej investičnej banky.

3.3.3. Prispieť k silnej európskej priemyselnej základni

Silná priemyselná základňa nám pomôže udržať si vedúcu pozíciu v oblasti vedy a techniky

Prevzatie vedenia v oblasti výskumu, vývoja a inovácie na medzinárodnej úrovni je dlhodobou hybnou silou, ktorú je možné si udržať, pokiaľ zásadné technologické objavy, akými sú napríklad naša skúsenosť s GSM, umožňujú Európe stanovovať medzinárodné štandardy. Aby Európa zlepšila a udržala svoje vedúce postavenie v hospodárskej a technologickej oblasti, musí mať **silnú priemyselnú kapacitu a plne využívať svoj technologický potenciál**. Potrebujeme ucelený a predvídavý prístup založený na trhovo orientovanom rozvoji priemyselných odvetví. Synergický efekt spoločného prístupu k výskumu a k regulačným a finančným výzvam na európskej úrovni v prípadoch, v ktorých, z dôvodu rozsahu a zamerania, nemôžu jednotlivé členské štáty izolovane riešiť zlyhania trhu, nebol vždy plne využitý.

Projekt Galileo a letecký priemysel sú príkladom oblastí, kde partnerstvo medzi verejným a súkromným sektorom prinieslo výsledky

Projekt Galileo a letecký priemysel, žiarivé príklady spájania európskeho špičkového potenciálu, boli významným prínosom pre európske hospodárstvo. Tento prístup, ktorý využíva partnerstvo medzi verejným a súkromným sektorom, by mal byť využitý v oblastiach, kde je úžitok pre spoločnosť väčší ako úžitok pre súkromný sektor: napríklad v prípade využívania energie z vodíka. Novým impulzom pre lisabonskú stratégiu by malo byť vytvorenie adekvátnych podmienok pre využitie tohto potenciálu a uľahčenie nevyhnutných štrukturálnych zmien s cieľom dosiahnuť voľné trhy prostredníctvom vonkajších aktivít.

EURÓPSKE TECHNOLOGICKÉ INICIATÍVY

Konkurencieschopnosť priemyslu môže byť podporená vytvorením významných európskych technologických iniciatív financovaných Úniou, členskými štátmi a priemyslom. Budúci rámcový výskumný program môže podporiť tento proces a poskytnúť mu dostatočnú prioritu. Cieľom je riešiť zlyhania trhu a podporiť vývoj konkrétnych produktov alebo služieb na základe technológií, ktoré sú nielen základom európskeho modelu trvalo udržateľného rozvoja, ale prispievajú tiež ku konkurencieschopnosti priemyslu. Ich rozsah oprávňuje použitie doplnkového financovania EÚ, ktoré následne zmobilizuje doplnkové financovanie na národnej a súkromnej úrovni. Riadenie bude zabezpečené **partnerstvom verejného a súkromného sektora**.

Významnými príkladmi z tejto oblasti sú ekotechnológie ako napríklad vodíkové technológie alebo solárna energia. Pre tieto projekty je dobrým referenčným bodom program Galileo, ktorý vytvorí významný trh a mnoho pracovných príležitostí. Kľúčom k úspechu lisabonskej stratégie je zvýšenie schopnosti EÚ premieňať technológiu na konkrétne produkty, trhy a pracovné príležitosti.

Komisia, v úzkej spolupráci so zúčastnenými stranami (členské štáty, výskumná komunita, priemysel a občianska spoločnosť) určí kritériá, témy a projekty a podá správu júnovej Európskej rade. Tento proces aj nasledujúca fáza prípravy a financovania sa budú uskutočňovať v rámci procesu prípravy a schvaľovania rámcového programu.

3.4. Vytváranie nových a kvalitnejších pracovných miest

Európa potrebuje viac nových a kvalitnejších pracovných miest...

...ale demografický vývoj predstavuje stále väčší tlak na výsledky v oblasti zamestnanosti.

Na zabezpečenie prosperity a zníženia rizika sociálneho vylúčenia je nevyhnutné poskytnúť ľuďom prácu a záruku, že ju nestratia a budú sa môcť celoživotne vzdelávať.

Vytvorenie nových a kvalitnejších pracovných miest v kontexte rýchlych ekonomických zmien a starnutia obyvateľstva nie je len politickou výzvou, ale aj spoločenskou a ekonomickou nevyhnutnosťou. Najbližších 50 rokov bude musieť Európa čeliť bezprecedentnej demografickej zmene. Ak sa demografické tendencie potvrdia, celkový počet aktívneho obyvateľstva sa v absolútnom meradle zníži. Okrem sociálneho prevratu, toto obdobie zapríčiní obrovské zaťaženie dôchodkového systému a systému sociálneho zabezpečenia. Ak sa neprijmú potrebné opatrenia, miera potenciálneho rastu sa zníži a dosiahne len mizivé 1 % ročne. Okrem toho sa v niektorých členských štátoch dramaticky môže znížiť počet obyvateľstva. Komisia prijme zelenú knihu, s cieľom otvoriť diskusiu o demografickej výzve a stanoviť, ktorá verejná politika by mohla túto problematiku najlepšie riešiť.

Komisia takisto navrhne prepracovanie **Európskej stratégie zamestnanosti v roku 2005** v rámci novej lisabonskej stratégie založenej lisabonskom akčnom pláne.

3.4.1. Prilákať viac ľudí do zamestnania a modernizovať systémy sociálnej ochrany

Musíme prilákať viac ľudí na trh práce...

Zatiaľ čo otázkou nízkej natality v Európe by sa mala zaoberať z dlhodobého pohľadu jedna z politík, **zvýšenie miery zamestnanosti je najefektívnejším spôsobom rastu a podpory ekonomík založených na sociálnom začlenení**. Prostredníctvom aktívnych politík trhu práce a vhodných stimulov je potrebné pritiahnuť a udržať viac ľudí na trhu práce. Opätovná integrácia nezamestnaných a neaktívnych pracovníkov, ako aj podporovanie pracovníkov, aby ostali čo najdlhšie na trhu práce, vyžaduje modernizáciu systémov sociálnej ochrany. Je potrebné plne využiť obrovský pracovný potenciál žien. Sociálni partneri by sa mali zasadzovať za zníženie rozdielu odmeňovania žien a mužov.

...a musíme vytvoriť dobré politiky pre mladých, ako aj pre starých pracovníkov.

Je takisto potrebné prijať opatrenia zamerané na mladých ľudí, pretože v Európe je stále vysoká štrukturálna nezamestnanosť a vysoká miera prerušenia školskej dochádzky. Mali by sa podniknúť kroky aj smerom k starším pracovníkom, ktorí hromadne opúšťajú pracovný trh od 55 rokov. Okrem toho, veľa ľudí má problémy zladať pracovný a súkromný život. Riešením by mohla byť nižšia cena, lepšia kvalita a dostupnosť predškolských zariadení. Dôležitú úlohu takisto zohráva aj legálna migrácia, s cieľom vyhnúť sa nedostatku špecifických kvalifikovaných síl a nevyváženosti medzi dopytom a ponukou v dôležitých oblastiach pracovného trhu.

EURÓPSKA INICIATÍVA PRE MLÁDEŽ

V liste z 29. októbra 2004 predstavili vedúci predstavitelia Francúzska, Nemecka, Španielska a Švédska návrh európskeho paktu pre mládež, ktorého cieľom je znížiť nezamestnanosť mladých ľudí a uľahčiť im prístup na trh práce. Kľúčovým prvkom tejto iniciatívy je snaha nájsť spôsob ako zlúčiť pracovný a rodinný život.

Oblasti politiky navrhnuté v tomto oznámení zahŕňajú opatrenia potrebné na využitie potenciálu mládeže. Sú dôležitou súčasťou prehodnotenej Európskej stratégie zamestnanosti a budú podporené finančnými prostriedkami EÚ, najmä z Európskeho sociálneho fondu. Z globálneho pohľadu predstavujú tieto opatrenia skutočnú európsku iniciatívu v prospech mládeže:

- Oblasť politiky „Prilákať viac ľudí do zamestnania a modernizovať systémy sociálnej ochrany“ navrhuje opatrenia zamerané na zníženie **nezamestnanosti mládeže**, na zlepšenie odbornej prípravy, ako aj opatrenia zamerané na lepšiu starostlivosť o nezamestnanú mládež v rámci aktívnych opatrení trhu práce. V tejto oblasti sú takisto dôležité opatrenia na zlepšenie predškolských zariadení a starostlivosti o starších a postihnutých ľudí, právo na rodičovskú dovolenku pre otcov a lepšie zladenie pracovného a rodinného života.
- Oblasť politiky „Investovať viac do ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelávania a prípravy“ obsahuje viaceré opatrenia zamerané najmä na mladú generáciu, ktorých cieľom je **poskytnúť tejto skupine ľudský kapitál a kvalifikáciu nevyhnutnú** pre ekonomiku založenú vedomosťami. Niekoľkými príkladmi týchto opatrení sú: zvýšenie a zlepšenie efektivity investícií do vzdelávania, znižovanie zlých výsledkov a predčasného odchodu zo školy, zvyšovanie účasti na matematických, vedeckých, technických a inžinierskych štúdiách.
- Opatrenia nazvané „Zvýšenie a zdokonalenie investícií do výskumu a vývoja“ spojené so zvýšením ľudského kapitálu v ekonomike, budú prínosom aj pre mladú generáciu, ktorej **otvoria nové perspektívy kariéry**.

*Modernizácia
systémov
sociálnej
ochrany je
taktiež dôležitá.*

Členské štáty by mali **zmodernizovať systémy sociálnej ochrany**, (najmä dôchodkový systém a systém zdravotnej starostlivosti) a posilniť politiky zamestnanosti. Politiky zamestnanosti členských štátov by mali byť zamerané na priláhanie väčšieho počtu ľudí na trh práce (najmä prostredníctvom sociálno-fiskálnych reforiem s cieľom odstrániť úskalia nezamestnanosti a nájmania do práce, ako aj prostredníctvom uplatňovania aktívnych politík trhu práce a stratégií aktívneho starnutia). Takisto by sa mali snažiť zlepšiť schopnosť adaptácie zamestnancov

a podnikov, najmä prostredníctvom vývoja miezd zodpovedajúceho rastu a produktivite, ako aj prostredníctvom zvýšenia investícií do ľudského kapitálu. Kľúčovým faktorom v dosiahnutí tohto cieľa je zvýšenie veku a zdravia obyvateľstva.

Členské štáty by si mali stanoviť národné ciele v oblasti zamestnanosti...

Komisia navrhuje členským štátom, aby si stanovili národné ciele v oblasti zamestnanosti na rok 2008 a 2010 v národných programoch týkajúcich sa lisabonskej stratégie, a aby si stanovili politické opatrenia, ktoré plánujú prijať na dosiahnutie týchto cieľov. Usmernenia pre zamestnanosť by mali pomôcť členským štátom určiť najefektívnejšie nástroje. Na tejto báze Komisia vyhodnotí vo svojej strategickej výročnej správe dosiahnutý pokrok.

Dobrovoľné iniciatívy podnikov vo forme podnikovej sociálnej zodpovednosti (PSZ) môžu významne prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju posilňujúc inovačný potenciál a konkurencieschopnosť Európy.

...a my potrebujeme podporu sociálnych partnerov.

Úlohou **sociálnych partnerov** je podporovať začlenenie ľudí vylúčených z trhu práce a najmä mladých ľudí. Táto činnosť bude napomáhať nielen v boji proti chudobe, ale takisto vytvorí pracovné príležitosti pre väčší počet ľudí.

3.4.2. Zvýšenie prispôsobivosti pracovníkov a podnikov a flexibility pracovných trhov

Veľká schopnosť prispôsobivosti umožní dosiahnuť lepšie výsledky a uľahčí prístup k zamestnaniu.

V rýchlo sa vyvíjajúcich ekonomikách je **veľmi dôležitý vysoký stupeň prispôsobivosti na podporu rastu produktivity a na uľahčenie vytvorenia pracovných miest v sektoroch s rýchlym rastom**. Na vytváraní pracovných miest a na hospodárskom raste Európy sa čoraz väčšou mierou podieľajú nové a malé a stredné podniky. Zvýšenie flexibility a bezpečnosti vyžaduje od zamestnancov a od podnikov schopnosť predvídať, vytvárať a absorbovať zmenu. Zvýšenie prispôsobivosti by malo takisto zabezpečiť, aby vývoj miezd nepresiahol rast produktivity počas jedného cyklu a odrážal stav trhu práce. Vzhľadom na rozdielnosť jednotlivých orgánov trhu práce a fungovania trhu práce, je zrejmé, že uplatňovanie jednotnej politiky by bolo neefektívne a kontraproduktívne. Členským štátom prislúcha stanoviť, ktoré opatrenia budú najúčinnnejšie.

Musíme odstrániť prekážky, ktoré stoja v ceste mobilite.

S cieľom odstrániť špecifické problémy, Komisia predloží návrhy na **odstránenie prekážok pracovnej mobility** vyplývajúce zo zamestnaneckých systémov dôchodkového zabezpečenia a bude sa snažiť koordinovať politiky prijímania ekonomických migrantov. V tejto oblasti je veľmi dôležitým krokom prijatie návrhu legislatívy podporujúcej pracovnú mobilitu, prijatie Európskeho rámca pre odborné kvalifikácie v roku 2006 a podpora rovnosti príležitostí (prepracovaný návrh).

3.4.3. Investovať viac do ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelávania a prípravy.

Viac investovať do vzdelávania a prípravy je ďalším faktorom.

Štrukturálne zmeny, väčšia účasť na trhu práce a rast produktivity si vyžadujú **neustále investovanie do vysoko kvalifikovanej a prispôsobivej pracovnej sily**. Ekonomiky, ktoré disponujú kvalifikovanou pracovnou silou, majú väčšiu schopnosť vyvíjať a efektívne využívať nové technológie. Vzdelanosť v Európe ani zďaleka nedosahuje požadovanú úroveň, ktorá by zabezpečila, že kvalifikovaná pracovná sila je dostupná na trhu práce a tvorbu nových vedomostí, ktoré by sa následne šírili v ekonomike. Dôraz na celoživotné vzdelávanie a vedomosti v oblasti ekonomického života taktiež odrážajú zistenie, že rastúca vzdelanostná úroveň a príprava výrazne prispievajú k sociálnej súdržnosti.

Celoživotné vzdelávanie je prioritou.

Modernizácia a reforma európskeho systému vzdelávania a odborného školenia je hlavnou zodpovednosťou členských štátov. Na európskej úrovni sa musí vykonať ešte niekoľko kľúčových aktivít, aby sa uľahčil tento proces. Návrh programu celoživotného vzdelávania, ktorý by nahradil súčasnú generáciu programov vzdelávania a odborného školenia od roku 2007 musí byť prijatý zákonodarcami koncom roka 2005, aby sa zabezpečila jeho efektívna a včasná implementácia. Okrem toho sa naň musí vyčleniť zodpovedajúci rozpočet v súlade s jeho cieľmi. Členské štáty musia splniť svoje záväzky zaviesť stratégiu celoživotného vzdelávania do roku 2006.

Ďalším faktorom je financovanie z fondov EÚ.

Spoločenstvo bude prispievať k cieľu vytvárať nové a kvalitnejšie pracovné miesta prostredníctvom mobilizácie svojich výdavkových politík. **Štrukturálne fondy** sa už na tieto ciele využívajú a zameriavajú, avšak tento pokrok sa môže **upevniť iba prijatím návrhov pre nový rámec na obdobie nasledujúce po roku 2007**. Vyžaduje sa dostatočné financovanie týchto politík, ktoré umožnia uvoľnenie regionálnych a vnútroštátnych prostriedkov zo súkromného a verejného sektora a podporia šírenie najlepšej praxe.

Implementácia Lisabonskej stratégie: reforma kohéznej politiky EÚ a úloha štrukturálnych fondov

Pokiaľ ide o budúcu generáciu programov regionálneho rozvoja Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu, Komisia navrhuje strategickejší prístup s cieľom zabezpečiť, aby bol ich obsah zameraný na hospodársky rast a na zamestnanosť. Rozhodnutím Rady sa na úrovni Spoločenstva ustanovia strategické usmernenia vytvárajúce rámec pre usmernenia na úrovni každého členského štátu, ktoré budú predmetom partnerských rokovaní a ktoré zohľadnia rozdielne národné a regionálne potreby a okolnosti.

Cieľom budúcich regionálnych programov a národných programov zamestnanosti bude sústredovanie finančných zdrojov najmä do menej

prosperujúcich regiónov, kde sa budú zdroje Spoločenstva využívať na:

- rozvoj nových a kvalitnejších pracovných miest prostredníctvom investícií do odbornej prípravy a do vytvárania nových aktivít,
- podporu inovácie a rastu hospodárstva založeného na vedomostiach posilňovaním výskumných kapacít a inovačných sietí, vrátane nových informačných a komunikačných technológií a,
- zvyšovanie atraktivity regiónov zabezpečením infraštruktúry.

Politiky rozvoja vidieka sa budú takisto zameriavať konkrétnejšie na hospodársky rast a vytváranie pracovných miest vo vidieckych oblastiach. Na prekonanie nevýhod spojených s geografickou polohou je potrebné naplno využívať možnosti, ktoré ponúka širokopásmová internetová komunikácia.

Členské štáty by mali zohľadniť tieto aspekty v spolupráci s regiónmi a mestami.

3.5. Dosah na hospodársky rast a zamestnanosť

*„Lisabon“
prináša
hospodársky
rast zo
strednodobého
a dlhodobého
hľadiska.*

Politické činnosti uvádzané v tomto oznámení sa budú vyvíjať až vtedy, keď členské štáty upresnia svoje národné akčné programy. Aj keď v tomto štádiu nie je preto možné úplne odhadnúť dosah celého Lisabonského akčného programu, vo veľkej miere sa pripúšťa, že typ opatrení stanovených v rámci tohto akčného programu môže výrazne prispieť k zvýšeniu potenciálu hospodárskeho rastu zo strednodobého a dlhodobého hľadiska³.

Európa: miesto prítiažlivé pre investície a prácu

*Jednotný trh
služieb by
mohol viesť k
zvýšeniu HDP o
0,6% a miery
zamestnanosti
o 0,3%, ...*

Program vnútorného trhu je jedným z najlepších príkladov reformy „lisabonského typu“ majúcej výrazný vplyv na hospodársky rast a zamestnanosť. Napríklad dobudovanie jednotného trhu služieb by malo viesť zo strednodobého hľadiska k zvýšeniu úrovne HDP o 0,6% a úrovne zamestnanosti o 0,3%. Integráciou finančných trhov by sa zo strednodobého až dlhodobého hľadiska mohla znížiť cena kapitálu pre spoločnosti EÚ približne o 0,5 percentuálnych bodov, čo by mohlo priniesť zvýšenie úrovne HDP približne o 1,1% a zvýšenie úrovne zamestnanosti o 0,5% z dlhodobého hľadiska.

*...investovaním
do vedomostí a
vzdelávania by
sa mala zvýšiť
naša inovačná*

Vedomosti a inovácia ako faktory hospodárskeho rastu

Investovaním do vedomostí by sa mala zvýšiť inovačná schopnosť EÚ a schopnosť vyvíjať a využívať nové technológie. Zvýšenie podielu

³ Pozri. „Cena za absenciu Lisabonu“, návrh pracovného dokumentu útvarov Komisie.

kapacita , ...

výdavkov z HDP na výskum a vývoj z 1,9% na 3% (s cieľom dosiahnuť lisabonský plán do roku 2010) by malo viesť k zvýšeniu úrovne HDP o 1,7% do roku 2010. Investície do ľudského kapitálu sú nevyhnuté aj preto, že práve vysoko kvalifikovaní ľudia sú najlepšie pripravení na prácu s najproduktívnejším kapitálom a na zavádzanie vhodných organizačných zmien vzhľadom na nové technológie. Zvýšenie priemernej úrovne vzdelávania pracovnej sily o jeden rok by malo viesť k zvýšeniu ročnej miery rastu HDP EÚ o 0,3 až 0,5 % percentuálnych bodov.

...a správnym prístupom k otázkam zamestnanosti by sa mala zvýšiť miera účasti o 1,5%.

Vytvárať nové a kvalitnejšie pracovné miesta

V konečnom dôsledku je zlepšovanie úrovne zamestnanosti, ktoré pozorujeme v posledných rokoch, výraznejšie v tých krajinách, ktoré uskutočnili reformy zamerané na zvyšovanie miery účasti a na lepšie koncipovanie politík aktívneho trhu práce a daňových a sociálnych systémov. Štúdie ukazujú, že takéto reformy môžu zvýšiť mieru účasti na pracovnom trhu o 1,5 percentuálnych bodov a v kombinácii s úpravou miezd môžu viesť k zníženiu miery nezamestnanosti o 1%.

Vzájomné podporovanie jednotlivých krokov by mohlo viesť k tomu, že celkový dosah bude ešte väčší.

Vyššie uvedené údaje dokazujú, že jednotlivé opatrenia stanovené v Lisabonskom akčnom programe, by mali mať zásadné pozitívne ekonomické vplyvy. Každopádne stratégia predstavuje ucelený balík reforiem, ktoré sa vzájomne podporujú. Odhady, ktoré máme k dispozícii, naznačujú, že by nebolo až také neodôvodnené očakávať, že sa po zrealizovaní všetkých častí Lisabonského akčného programu zvýši súčasná potenciálna miera hospodárskeho rastu EÚ takmer o cieľové percento, t.j. takmer o 3%. To by spôsobilo aj zvýšenie zamestnanosti najmenej o 6 miliónov pracovných miest do roku 2010.

4. VYUŽIŤ PARTNERSTVO NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO RASTU A ZAMESTNANOSTI

Vylepšujeme spôsob implementácie Lisabonskej stratégie, ...

Napriek tomu, že sme zaznamenali pokrok vedúci k dosiahnutiu cieľov, ktoré boli vytýčené na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v roku 2000, celkový obraz je zatiaľ veľmi neurčitý. Preto je jedinou najväčšou výzvou, ktorej čelíme na polceste k roku 2010 vyriešenie problému oneskorenej implementácie. Proces dosahovania výsledkov, ktorý sa stal veľmi komplikovaným a slabo pochopeným, je potrebné prepracovať. Jeho výsledkom je príliš veľa papiera a len veľmi málo činností. Hranice zodpovednosti medzi vnútroštátnou a európskou úrovňou sa rozmazali. Výsledkom toho je iba obmedzená politická príslušnosť lisabonských cieľov.

Komisia preto navrhuje, aby sa kompletne prepracoval spôsob, akým sa bude obnovená lisabonská stratégia implementovať:

...prostredníctvom jediného národného lisabonského programu hospodárskeho rastu a zamestnanosti, ...

Jediný národný akčný program hospodárskeho rastu a zamestnanosti prijatý národnými vládami po rokovaní s parlamentmi by pomohol získať zodpovednosť a zaangažovaním sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti do prípravy národného lisabonského programu by sa posilnila legitimita na vnútroštátnej úrovni. Tento program stanovuje reformné činnosti a ciele prispôbené podmienkam existujúcim v jednotlivých členských štátoch. Mal by byť pripravený a prijatý jednotlivými národnými vládami po rokovaní s národnými parlamentmi.

..., „pána“ alebo „pani Lisabon“ na vládnej úrovni, ...

Členský štát by mal na vládnej úrovni menovať osobu, „pána“ alebo „pani Lisabon“, ktorá by bola zodpovedná za koordináciu jednotlivých prvkov stratégie a ktorá by lisabonský program zastupovala na vnútroštátnej úrovni.

...jednotnej štruktúry pri podávaní správ...

Národné lisabonské programy hospodárskeho rastu a zamestnanosti by sa mali stať hlavným nástrojom podávania správ o prijatých ekonomických opatreniach a opatreniach v oblasti zamestnanosti v kontexte lisabonskej stratégie. Tým sa výrazne obmedzí nespočetné množstvo existujúcich správ, ktoré sa vytvorili v rámci otvorenej metódy koordinácie (OMK), ktorú Komisia prepracuje.

...lisabonského programu EÚ a

Akčné priority na úrovni Únie sú zadefinované (a sú uvedené v prílohe k Lisabonskému programu Spoločenstva). Hľadá sa dohoda o dôležitosti týchto priorít, ktorá by urýchlila proces rozhodovania a ich následné uplatňovanie.

jediného integrovaného koordinačného balíka v ekonomickej oblasti a oblasti zamestnanosti.

Na úrovni Spoločenstva sa prejaví zjednodušenie systému podávania správ, a to **integráciou existujúcich koordinačných mechanizmov v ekonomickej oblasti a oblasti zamestnanosti ustanovených Zmluvou do jediného balíka** (podľa Všeobecných usmernení hospodárskej politiky a usmernení pre zamestnanosť): táto integrácia sa vykoná prostredníctvom Výročnej strategickej

správy, ktorá bude každoročne uverejňovaná v januári.

Členské štáty musia na seba prevziať záväzky.

Členské štáty. Achillovou päťou lisabonskej stratégie je implementácia. Zlepšovacie návrhy implementačného mechanizmu by mohli vyriešiť veľa problémov. Avšak účinné budú iba len vtedy, ak členské štáty na seba skutočne preberú záväzky.

Na európskej úrovni budú takisto pridelené jasné úlohy:

Európska rada určuje smerovanie ...

Európska rada by mala niesť všeobecnú zodpovednosť za usmerňovanie procesu. Vďaka integrovanému prístupu uplatňovaného pri prijímaní usmernení národných programov hospodárskeho rastu a zamestnanosti, ako aj zjednodušenému podávaniu správ o implementácii vykonanej členskými štátmi sa usmerňovacia úloha Európskej rady ešte viac posilní.

...s prihliadnutím na stanoviská Európskeho parlamentu...

Európsky parlament bude takisto zapojený tohto procesu, a to podávaním stanoviska k Výročnej strategickej správe, ktoré bude musieť byť zohľadnené Radou. Predsedovia Parlamentu, Rady a Komisie sa budú aj naďalej pravidelne stretávať a to aj počas obdobia pred jarným zasadnutím Európskej rady, aby skúmali, ako by sa legislatívne návrhy súvisiace s Lisabonským programom Spoločenstva mohli preniesť do legislatívneho procesu. Táto Komisia bude tiež pravidelne informovať Európsky parlament o svojich analýzach o vykonaných pokrokoch a opatreniach prijatých členskými štátmi.

...Komisia posúva proces dopredu.

Komisia pomôže členským štátom s prípravou ich lisabonských programov a zavedie štruktúry, ktoré zjednodušia tento proces. Komisia zhodnotí ciele a opatrenia prijaté členskými štátmi, upozorní ich na zásadné problémy a vo svojej Výročnej strategickej správe ich ubezpečí, či Únia ostáva na správnej ceste. Okrem toho využije svoje právomoci vyplývajúce zo Zmluvy na to, aby zabezpečila správnu transpozíciu legislatívy a dohliadala na plnenie lisabonských záväzkov.

Sociálni partneri by mali zohrávať osobitnú úlohu.

Úloha **sociálnych partnerov** bude takisto rozhodujúca. Ich podpora bude kľúčová v takých oblastiach, akými sú politiky trhu práce, celoživotné vzdelávanie alebo predvídanie reštrukturalizácie v priemyselných odvetviach. Komisia preto vyzýva sociálnych partnerov, aby navrhli vlastný niekoľkoročný lisabonský program hospodárskeho rastu a zamestnanosti a využili právomoci, ktoré im prináležia podľa Zmluvy. Pravidelné tripartitné zasadnutie by sa malo zamerať na hodnotenie dosiahnutého pokroku a vzájomnú výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi. Partnerská spolupráca pre hospodársky rast a zamestnanosť je preto v úplnom súlade s cieľmi partnerskej spolupráce pre výmenu, ktorá bola prijatá sociálnymi partnermi počas marcového tripartitného zasadnutia v roku 2004.

Nový trojročný cyklus sa začína v roku 2005.

Nový trojročný cyklus sa začne v roku 2005, pričom sa budú uplatňovať nové všeobecnejšie usmernenia v ekonomickej oblasti a oblasti zamestnanosti, ktoré umožnia členským štátom, aby si stanovili vlastné národné lisabonské programy „šité na mieru“ ich vlastnej situácii. Revízia

bude vykonaná v roku 2008. Podrobný prehľad nového prístupu k správe a riadeniu je uvedený osobitne.

Tento prístup vytvára štruktúru našej partnerskej spolupráce a zabezpečí, že zmena nastane

Návrhy týkajúce sa zavedenia partnerskej spolupráce v oblasti hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti sú založené na tom, že zodpovednosti budú rozdelené medzi jednotlivých účastníkov, pričom každý z nich bude zodpovedný za aktivity spadajúce do jeho oblasti zodpovednosti. Nový prístup odstraňuje neprehľadnú džungľu existujúcich povinností podávať správy. Dôraz sa presúva z koordinácie multilaterálnych diskusií medzi 25 členskými štátmi a Komisiou o jednotlivých politických témach (otvorená metóda koordinácie), na detailný bilaterálny dialóg medzi Komisiou a členským štátom o národných akčných plánoch spočívajúcich v plnení záväzkov. Tento dialóg je súčasťou koordinačných nástrojov hospodárskej a politiky a politiky zamestnanosti podľa platnej Zmluvy – Všeobecné usmernenia hospodárskych politík a usmernenia zamestnanosti).

...umožňuje nám, aby, aby sme využívali výhody koherentnej činnosti v rozdielnych oblastiach a na rôznych úrovniach .

Tento prístup nám nakoniec umožní dosiahnuť skutočnú súčinnosť vďaka jednotlivým aktivitám na rozdielnych úrovniach partnerskej spolupráce a stavať na komplementárnosti medzi členskými štátmi. Napríklad členské štáty stanovia v rámci svojich lisabonských programov svoje ciele, pokiaľ ide o národné výdavky na výskum a vývoj a predstavia svoje zamýšľané aktivity. Na úrovni Spoločenstva sa v siedmom rámcovom programe navrhuje zdvojnásobenie výdavkov na výskum a vývoj a plánuje sa niekoľko politických opatrení s cieľom zjednodušiť výdavky na výskum a vývoj v rámci členských štátov. Na základe národných lisabonských programov bude teda Komisia schopná každoročne zhodnotiť pokroky smerom k dosiahnutiu cieľového percenta výdavkov – 3% z HDP na výdavky na výskum a vývoj pre celú EÚ, predloží všetky potrebné návrhy na prispôbenie politických nástrojov, poskytne spätnú väzbu členským štátom a v prípade potreby bude informovať Európsku radu o závažných problémoch.

Informovanie občanov o lisabonskej stratégii je veľmi dôležitým krokom smerom k vytvoreniu záväzku na všetkých vládnych úrovniach.

Občania musia pochopiť predovšetkým to, prečo je „Lisabon“ taký dôležitý.

Obhajovanie reformy je veľkou výzvou, ktorá sa nekončí touto správou, a dokonca ani začatím partnerskej spolupráce zameranej na hospodársky rast a zamestnanosť na marcovom zasadnutí Európskej rady. Ambicióznu reformnú agendu z Lisabonu musí sprevádzať úsilie podať vysvetlenie o výzvach, ktorým čelíme. Nevyhnutnosť reformy sa musí neustále obhajovať, aby bola pochopená jej naliehavosť a aby sme ukázali, že vieme ponúknuť odpoveď – jasnú odpoveď na európskej úrovni. Avšak to, aby sa toto poslanstvo dostalo ďalej, si vyžaduje skutočné a trvalé úsilie.

...a vysvetlenie im musí byť poskytnuté na európskej a vnútroštátnej úrovni.

A táto úloha prináleží európskym inštitúciám. Avšak hlavná zodpovednosť spočíva na členských štátoch, ktoré môžu toto poslanstvo zladit' s národnými záležitosťami a národnými otázkami. Zapojiť by sa mali všetci tí, ktorí sa podieľajú na „úspechu Európy“ – t.j. národné parlamenty, regióny, mestá a vidiecke spoločenstvá ako aj občianska spoločnosť. Komisia sa bude

zaoberať programom hospodárskeho rastu zamestnanosti ako hlavnou prioritou po celé obdobie svojho mandátu.